

Jeugdbeleidsplan 2013-2016

**Hervormde Gemeente
Schoonrewoerd**

Inhoud

Ik heb een droom.....	3
1. Inleiding.....	3
2. Doel van het jeugdwerk.....	4
3. Wie geeft sturing aan het jeugdwerk.....	4
3.1 Waarom jeugdwerk.....	4
3.2 Jeugdraad(taak en samenstelling).....	5
3.3 De leidinggevenden(kader).....	5
3.4 Samenstelling en werkwijze van de jeugdraad.....	6
4. Over wie hebben we het eigenlijk.....	6
4.1 Wat zijn de doelgroepen.....	6
4.2 De belevingswereld van de jeugd.....	7
5. Structuur en aantallen van de huidige vormen van jeugdwerk.....	9
5.1 Allerkleinste 0 tot 4 jaar.....	9
5.2 Kind (basisschool 4-12 jaar).....	9
5.3 Tiener (voortgezet onderwijs).....	10
6. Waar willen we naar toe?.....	11
6.1 Beleidsvoornemens.....	12
6.2 Kadering.....	12
6.3 Vanuit de kerkenraad.....	12
6.4 Aanbeveling.....	13
Bijlage: Voorstel invoering VOG en gedragscode in het Jeugdwerk.....	13

Ik heb een droom

Ik droom van een kerk, waarin alle aandacht is voor God en Zijn Woord.

Ik droom van een kerk, die groeit en bloeit tot eer van God.

Ik droom van een kerk, waarin Gods heerlijkheid wordt groot gemaakt door kinderen, jongeren en ouderen.

Ik droom van een kerkdienst, waarin alle aandacht is voor wat God ons heeft te zeggen.

Ik droom van een dienst, waarin mensen van alle leeftijden ontdekken hoe groot Gods liefde is

Ik droom van een dienst, waarin jongeren en ouderen de levende Christus ontmoeten.

Ik droom van een gemeente, die aandacht heeft voor haar jonge leden.

Ik droom van een gemeente, die bewogen is met de nieuwe generatie.

Ik droom van een gemeente, die voortdurend bidt om het werk van de Geest van God in de levens van kinderen en jongeren.

Ik heb een droom.

Ik droom van een God, die Zijn Geest uitstort op jong en oud,

op predikers en hoorders, zodat zij vol zijn van de

liefde van Jezus Christus en Hem navolgen – en in het geloof weet

ik dat deze droom werkelijkheid wordt!

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aanleiding

De kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Schoonrewoerd heeft de commissie opdracht gegeven om een beleidsplan te schrijven voor het jeugdwerk.

Doelstelling

De doelstelling van dit jeugdbeleidsplan is het neerzetten van een heldere visie met concrete doelstellingen voor het jeugdwerk binnen de Hervormde Gemeente Schoonrewoerd tot en met 2016. Dit jeugdplan is zo opgezet dat het mogelijk is, het beleidsplan jaarlijks te evalueren en bij te stellen om op deze manier goed jeugdwerk neer te zetten.

Tenslotte

Voordat we met dit jeugdplan aan de slag gaan, dienen we ons te realiseren dat we alles mogen en moeten doen tot eer en verheerlijking van Jezus Christus. Want van Hem is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, in eeuwigheid, Amen. Die gezegd heeft: “... Want zonder Mij kunt u niets doen.” De commissie wenst de jeugd en allen die bij het jeugdwerk betrokken zijn Gods onmisbare zegen toe.

Hoofdstuk 2 Doel van het jeugdwerk

Het doel van het jeugdwerk is een missionair doel. Wat is een missionair doel? 'Missionair' komt van 'missie'. 'Missie' is zending, iemand met een missie heeft een opdracht. Bij 'missionair' denken we allereerst aan de zending van God zelf: Hij zond zijn Zoon in deze wereld. God zendt Zijn Liefde. Vanuit die 'zending' worden wij ingeschakeld als gezonden mensen en als een kerk die gezonden is. 'Het beste aanbod van de God van Israël, de Vader van Jezus Christus mag niemand onthouden worden. De clubs zijn laagdrempelig en moeten verbindend zijn om kinderen bij te kerk te houden, dan wel in aanraking met het Evangelie van Jezus Christus te brengen. Er is verschil tussen catechese, Kind en Evangelie (K.E) en jeugdwerk. Het primaire doel van catechese en K.E is het geven van Bijbels onderwijs.

In overleg met de kerkenraad is besloten om K.E. wel mee te nemen in het jeugdbeleidsplan en catechese niet.

Hoofdstuk 3 Wie geeft sturing aan het jeugdwerk?

3.1 Waarom jeugdwerk?

De basis en motivatie van het jeugdwerk vinden we terug in de Bijbel. Hierin vinden we op diverse plaatsen de opdracht om de kinderen, de jeugd, te leiden tot Jezus Christus en de kennis van Gods Woord:

- *Deze woorden, die ik u heden gebied, moeten in uw hart zijn. U moet ze uw kinderen inprenten en erover spreken, als u in uw huis zit en als u over de weg gaat, als u neerligt en als u opstaat.” (Deuteronomium 6:6)*
- *Wij zullen ze niet verbergen voor hun kinderen, maar aan de volgende generatie de loffelijke daden van de HEERE vertellen, Zijn kracht en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft. (Psalm 78:4)*
- *“Laat de kleine kinderen tot Mij komen..... “ (Lukas 18:16)*
- In zijn brief aan Timotheüs schrijft Paulus het grote belang van geloofsopvoeding 'van kindsaf': *“Blijft u echter bij wat u geleerd hebt en waarvan u verzekerd bent, omdat u weet van wie u het geleerd hebt, en u van jongs af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is. “ (2 Timotheüs 3:14-15)*

Ook ligt in het Verbond verankerd dat de kinderen en jongeren erbij horen en leden van de gemeente van Christus zijn. Dit belijden we als gemeente vanuit de kinderdoop. De ouders beloven bij de doop van hun kinderen, dat zij hun kinderen naar hun vermogen zullen onderwijzen in de Bijbelse leer, maar ook om hen te doen (en te helpen) onderwijzen.

De volgende opdrachten worden hierin aangegeven:

- De ouders beloven hun kinderen in het geloof op te voeden (ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor de geloofsopvoeding)
- Ook de gemeente heeft de opdracht de jeugd te onderwijzen. (catechese en jeugdwerk organiseren)
- De gemeente heeft de opdracht de ouders te ondersteunen in de geloofsopvoeding.

- Je belooft als ouders je kinderen te laten onderwijzen.

3.2 Jeugdraad (taak en samenstelling)

Taak van de jeugdraad.

De jeugdraad is een uitvoerende commissie, die rechtstreeks valt onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Vanuit de kerkenraad heeft de jeugdraad de opdracht om sturing en uitvoering te geven aan het jeugdwerk binnen de gemeente.

De doelstelling van de jeugdraad is de jeugd te bewaren bij en in aanraking te brengen met het Evangelie van Christus Jezus. Hiertoe wordt vanuit de jeugdraad leiding gegeven aan het totale jeugdwerk en draagt de jeugdraad zorg voor voldoende vorming en toerusting van de jeugdleiders.

3.3 De leidinggeevenden (kader)

Naast het bieden van allerlei vormen van jeugdwerk is het van cruciaal belang dat er voldoende gemotiveerde leidinggeevenden zijn. De leidinggeevenden hebben voor de jongeren een voorbeeldfunctie. Voldoende reden om in dit hoofdstuk er een aparte paragraaf aan te wijden.

Een leidinggevende binnen het jeugdwerk wordt door jongeren als voorbeeld gezien. (zie paragraaf 3.2) De indirecte invloed op jongeren is blijkbaar dusdanig groot, dat je als clubleider ook naast het Bijbelverhaal of het knutselen ook je oprechte keuze voor de Heere God kan uitstralen. Dat kunnen ze *voelen*.

Een belangrijke taak van de kerkenraad is het toerusten van de leidinggeevenden. Deze kadervorming wordt in eerste instantie georganiseerd door de kerkenraad. Te denken valt aan algemene kadervorming en specifieke onderwerpen. De kadervorming vindt bij voorkeur plaats door medewerkers van de HGJB.

3.4 Samenstelling en werkwijze van de jeugdraad

De jeugdraad wordt gevormd door tenminste 1 leidinggevende uit iedere club. De jeugdraad vergadert minimaal 4 keer per winterseizoen en zet de grote lijnen uit. Tijdens de eerste vergadering van het winterseizoen en de eerste vergadering in januari zijn alle leidinggeevenden aanwezig. Het doel hiervan is, om in deze 2 vergaderingen commissies aan te stellen. Deze commissies werken de opdracht uit, die ze tijdens deze vergaderingen krijgen. De notulen van de vergadering wordt zo spoedig mogelijk na de vergadering naar alle leidinggeevenden en de kerkenraad verzonden. Tijdens iedere jeugdvergadering is een kerkenraadslid aanwezig zoals in het beleidsplan is beschreven.

Hoofdstuk 4 Over wie hebben we het eigenlijk?

Doelgroepen kunnen worden gedefinieerd op basis van leeftijd. Deze indeling is de meest voor de hand liggende, omdat het onderwijsstelsel ook op deze manier is ingedeeld.

Binnen de tienergroep bestaat er een groot verschil tussen de achtste groepers en de examenkandidaten. Het gaat echter ook te ver om hier een splitsing aan te brengen, daar ook de persoonlijke ontwikkeling een belangrijke rol speelt in de benadering van de jeugd.

De één ontwikkelt zich nu eenmaal sneller dan de ander.

4.1 Wat zijn de doelgroepen?

Wanneer we spreken over jeugdwerk, kunnen we op basis van leeftijd de volgende groepen onderscheiden :

- Allerkleinsten 0-4 jaar
- Kind (basisschool leeftijd) 5-11 jaar
- Tiener (voortgezet onderwijs) 12-15 jaar
- Jongere 16 jaar en ouder

Om het jeugdwerk doelgericht vorm te geven, is het eveneens van belang om onderscheid te maken op basis van betrokkenheid bij de kerkelijke gemeente. Hierin zijn we uitgegaan van de volgende verdeling :

- Actief-kerkelijk: actief betrokken
- Rand-kerkelijk: passief betrokken
- Niet-kerkelijk: niet betrokken

In paragraaf 4.2 wordt nader ingegaan op de belevingswereld per doelgroep binnen het jeugdwerk.

4.2 De belevingswereld van de jeugd

Voor een weergave van de belevingswerelden van de verschillende gedefinieerde groepen is mede gebruik gemaakt van het beleidsplan van de Hervormde Gemeente van Ameide.

4.2.1 De allerkleinsten (0-4 jaar)

De eerste jaren van het kind zijn van enorm groot belang voor zijn verdere ontwikkeling. In deze jaren ontwikkelen zich fundamentele m.b.t. het omgaan met liefde, geborgenheid en vertrouwen. Kenmerkend is, dat Jezus de kinderen omarmde, hen de handen oplegde en hen zegende. De kernbegrippen uit het christelijk geloof zijn voor de kleintjes van groot belang voor onder andere het latere geloofsleven. Problemen ook in het geloofsleven op latere leeftijd kunnen soms op deze periode zijn terug te voeren.

De invloed van de kerk vindt vrijwel alleen plaats via de ouders. Evenals thuis, kan de kerk hen een 'warm nest' bieden, waar ze welkom zijn en zich thuis kunnen voelen.

4.2.2 Kind (basisonderwijs 5 – 11 jaar)

Wanneer kinderen wat groter worden, wordt de wereld ook langzaam groter en ontstaat vaak een grote leergierigheid. Ze willen veel dingen weten. Verhalen zijn erg belangrijk, maar vooral ook de associaties bij de verhalen. De kinderen zijn sterk ervaringsgericht.

Belangrijk is bijvoorbeeld, dat uit de verhalen spreekt, dat het fijn is om dicht bij de Heere Jezus te zijn. Daar staat tegenover, dat dit pas echt wordt ervaren als iets van die warmte en geborgenheid ook op de club en bij Kind en Evangelie (K.E.) te proeven is. De sfeer thuis, op school en op de club en bij K.E. is daarbij van groot belang. Naast veel kennis van verhalen en liederen, blijven ook de eerste indrukken van bijvoorbeeld de kerk achter: Club en K.E. was fijn. (of niet)

In deze leeftijd kunnen hechte vriendschappen ontstaan, welke ook van invloed zijn op de geloofsopvoeding. Wanneer vrienden het met elkaar goed hebben bij K.E. en op de club, ligt de bodem open voor 'het Zaad'.

Richting 12 jaar worden aspecten met betrekking tot de toekomst van steeds groter belang. "Later wil ik...". Het is goed om hen in deze fase *de weg te wijzen* op een positieve manier. De invloeden van televisie en internet (met de sociale media) wordt steeds groter, en wie wijst hen de weg in deze overvloed aan informatie ?

4.2.3 Tiener (voortgezet onderwijs 12 – 15 jaar)

Tot en met het elfde levensjaar is de wereld nog best beschermd en de invloed van de ouders dominant. Maar als de kinderen naar de middelbare school gaan, wordt dit anders. Niet meer het ouderlijk nest, de meester op school of op de club staat op de eerste plaats, maar vriendjes en vriendinnetjes, de groep, de sportvereniging. Er ontstaat een aparte cultuur, de jeugdcultuur.

De jeugdcultuur is tegenwoordig in stukjes versnipperd. Een beschrijving van de huidige jeugdcultuur bestaat niet, of misschien moet je wel zeggen, dat deze versnipperdheid juist een van de belangrijkste kenmerken is van de huidige jeugd (-cultuur). Juist de versnipperdheid is een gemeenschappelijk kenmerk. De huidige jeugd beweegt zich in talloos veel kringen en sub cultuurtjes en iedere jongere stelt zijn eigen menu samen, ook op levensbeschouwelijk gebied.

Geloven mag weer. Religie is in. Jongeren zoeken steeds meer naar zingeving in het leven. Waar de jeugdcultuur in de jaren tachtig van de vorige eeuw ook wel werd samengevat met de kreet 'Generation (ni-)X', wordt in het verlengde hiervan nu gesproken over: 'Generation Search'. Dit biedt aanknopingspunten en een uitdaging voor de kerk anno 2013.

De religie, ook het christen zijn wordt wel op relevantie getest: wat is de toegevoegde waarde voor mij ? Als het niet relevant wordt bevonden, wordt het overboord gegooid.. Omdat pa en ma het willen, komen jongeren misschien nog wel naar kerk of op catechisatie, maar in feite hebben ze al afscheid genomen. Een moderne jongere eist steeds meer vrijheid om op zijn eigen wijze zijn eigen kaders te zoeken en uit te vinden. Blindelings het 'pad der vaders' bewandelen is uit de tijd. Jongeren zoeken speelruimte en daarnaast *muren om tegen af te zetten, tegen aan te schoppen, maar soms ook tegen aan te leunen.*

De versnipperdheid van de cultuur vraagt veel van de jongere. Hij moet in de veelheid van normen, waarden en religies die op hem afkomen, zijn koers bepalen. Ouders zijn op deze leeftijd vaak geen richtingaanwijzers meer, maar wie dan wel? De dominee? De ouderling ? Waar dertig jaar geleden de algemene kaders op straat nog vast stonden, is er nu geen algemene norm meer, die betrouwbare kaders stelt. Een toenemend aantal jongeren heeft op jonge leeftijd psychische hulp nodig. Zelfmoord komt op jongere leeftijd en steeds vaker voor. Wie heeft zodanig persoonlijk contact met de jongere, dat hij dergelijke ontwikkelingen vroeg genoeg kan signaleren en hulp bieden ?

Keuzes moeten worden gemaakt, en vrienden en vriendinnen of de groep is hierin heel belangrijk. Sluit ik met aan bij de ene groep, of kies ik ervoor om me bij de andere groep aan te sluiten. Word ik een energiek sporter of een energieke drinker? Steeds op zoek naar het eigen IK. In deze zoektocht kunnen tieners perfect een aantal 'ikken' naast elkaar bezigen. Op school zijn ze totaal anders dan thuis, en thuis weer totaal anders dan op de club. Deze verschillende 'ikken' moeten uiteindelijk naar één IK toegroeien, maar in dit groeiproces is vaak sprake van een *kameleon*'.

Invloed van media.

Media is een belangrijk middel om boodschappen over te brengen. Media is ook van invloed in het ontstaan van een jongerencultuur. Muziek en sociaal media zijn 2 van de belangrijkste vormen van media die grote invloed hebben bij jongeren voor het overbrengen van een boodschap.

Dit mogen we niet onderschatten. Muziek en social media heeft daarom grote invloed om een jeugdcultuur te vormen.

Spanningsveld.

Het is vaak een spanningsveld om een goede balans te vinden in het omgaan met jongeren. Als jongerenwerker moet je een goede zelfreflectie hebben en niet alleen een vizier hebben voor het negatieve gedrag van jongeren. Er zijn ook positieve jongeren die juist anderen over de streep kunnen trekken. Deze zorgen voor jezelf ook voor positieve input. Er komen jongeren tot geloof en er haken jongeren af. Dat is de cirkel waar we generatie op generatie mee te maken hebben.

Samengevat.

Op basis van het voorgaande, zouden we insteek van het jeugdwerk per groep als volgt kunnen samenvatten :

1. De allerkleinsten (0 -4 jaar)	geborgenheid bieden
2. Kind (5 – 11 jaar)	leren
3. Tiener (12 – 15 jaar)	vasthouden
4. Jong volwassene (16 jaar en ouder)	doen groeien

Hoofdstuk 5 Structuur en aantallen van de huidige vormen van jeugdwerk

5.1 Allerkleinsten 0 tot 4 jaar

Voor de allerkleinste binnen onze gemeente is er de crèche.

Doelgroep : kinderen varieert van 0 tot 6 jaar. Baby's, peuters en kleuters waarvan de ouders de eredienst willen bijwonen.

Tijd: de crèche wordt gehouden iedere zondagmorgen tijdens de eredienst, tweede kerstdag, tweede paasdag en tijdens de middagdiensten van dank- en biddag.

Tijdens de crèche wordt er geen methode gebruikt.

Doelstelling : kinderen in een veilige omgeving opvangen, waar ze kunnen spelen.

5.2 Kind (basisschool 5 – 11 jaar)

Click-Kidz is de club voor groep 4 – 5 van de basisschool.

Doelgroep : 7-8-9 jarige. (ook kinderen/jongeren die een zelfde ontwikkelingsleeftijd hebben, maar ouder zijn) Kinderen van onze kerkelijke gemeente, maar ook randkerkelijke en buitenkerkelijke kinderen.

Tijd : dinsdag van 18.30- 19.45 uur om de week.

Methode : map HGJB -kinderwerk, het Click- magazine, de kinderbijbel en de methode 'Vertel het maar' van Kind en Evangelie.

Doelstelling : op een laagdrempelige manier met het Woord van God bezig zijn, waarin ontspanning, spel en creativiteit centraal staan.

Ontdek is de club voor groep 6 en 7 van de basisschool.

Doelgroep: 9-10-11 jarige. Met name de kinderen van buiten de kerk willen ze op deze club een plek geven die vertrouwd voelt. Uiteraard willen ze ook de kinderen uit de kerk een plek geven, waar ze zichzelf kunnen zijn en welkom zijn zoals ze zijn.

Tijd : dinsdag van 19.00u tot 20.30 uur om de week.

Methode : Click (HGJB). Dit sluit aan bij de kinderen.

Doelstelling : De clubleiding vindt het belangrijk om het evangelie door te geven en vooral de liefde van God staat daarbij centraal. Je merkt dat als de groep kleiner is, ze makkelijker vanuit hun zelf praten en hun ervaringen met het geloof delen.

Crosspoint is de club voor groep 8 en klas 1 van het voortgezet onderwijs.

Doelgroep : 11-12-13 jarige. De kinderen en tieners die deze club bezoeken hebben allemaal heel verschillende achtergronden. Het is daardoor mooi dat de tieners en kinderen elkaar dingen uit kunnen leggen.

Tijd : donderdag avond van 19.00u tot 20.30u om de week.

Methode : de map van de HGJB voor tienerwerk, daarnaast gebruiken ze ook de EO filmpjes van Denkstof en een eigen invulling van het Bijbelgedeelte kan ook.

Doelstelling : de kinderen en tieners denken later met warme gevoelens terug aan de avonden op club. Een plek waar ze elkaar, de leiding, maar bovenal God mochten leren kennen.

Kind en Evangelie wordt iedere eerste zondag van de maand gehouden tijdens de morgendienst.

Doelgroep: kinderen die in de eredienst aanwezig zijn. De leeftijd van de kinderen varieert van 4 tot 12 jaar.

Tijd: voor de preek verlaten de kinderen de eredienst en gaan naar het Kerkelijk Centrum.

Methode : het boek "Vertel het maar" en op Toonhoogte. Voor de verwerking van het Bijbelverhaal wordt geen methode gebruikt, wel worden er allerlei materialen gebruikt. Het Bijbelverhaal wordt uitgewerkt met werkjes op verschillende niveaus, zodat er uitdaging is voor iedere leeftijd

Doelstelling : het vertellen van een verhaal uit de Bijbel op het niveau dat past bij de belevings- en denkwereld van de kinderen.

5.3 Tiener (voortgezet onderwijs)

Pitstop.

Doelgroep : de jongelui uit de tweede klas van het voortgezet onderwijs tot en met 15 jaar.

Kerkelijk meelevende jongelui, maar ook rand- en onkerkelijk jongelui.

Tijd: donderdagavond om de week.

Methode : de map van de HGJB (Tienerwerk).

Doelstelling : een veilige, gezellige avond bieden waar we met de jongelui in gesprek gaan over de Bijbel en hun belevingswereld. Ook wil de clubleiding de jongeren 'vasthouden'. Ze zitten in een moeilijke leeftijd waarvan alle kanten aan hen wordt getrokken. Het is daarom belangrijk dat ze zich op de club gezien weten. Daarom is er naast Bijbelstudie ook veel tijd ingeruimd om met elkaar te praten en activiteiten te doen. Als leiding willen we in ons contact de jongeren (steeds) beter leren kennen. Dit gebeurt door een inloop kwartier voorafgaand aan de avond en een koffie/thee pauze midden op de avond.

Jeugd op Zondag.

Doelgroep : Jongere vanaf 15 jaar. Een leeftijdsgrens is er eigenlijk niet, de oudste is momenteel 21.

Deze groep wordt alleen bezocht door jongeren binnen de gemeente.

Tijd : 1 keer in de maand op zondag na de eredienst.

Methode : Elk moment dat we samen komen is er iemand anders die de inleiding houdt. Afgelopen seizoen hebben we veel gewerkt met de filmpjes van Denkstof van de EO. Dit is mooi, omdat het onderwerp dan ook visueel wordt en de jongere zelf al een basis hebben waarmee ze aan de slag kunnen. Daarnaast heb je bij Denkstof ook een uitgewerkte handleiding, daarin staat een Bijbelgedeelte en vragen die je met zijn allen kunt bespreken.

Vaak gaat na het kijken van het filmpje de groep in tweeën, omdat ze op die manier allemaal wat kunnen zeggen en de vragen kunnen beantwoorden. Ook maakt dat het gesprek makkelijker.

Als we klaar zijn met het Bijbelgedeelte praten we nog wat na over wat andere dingen.

Doelstelling : De jongeren leren Gods Woord beter te begrijpen. Jongere van verschillende achtergronden leren van elkaar.

Hoofdstuk 6 Waar willen we naar toe?

6.1 Beleidsvoornemens

Creche

- In het winterseizoen 2013-2014 worden de kinderen op een ongedwongen manier in aanraking gebracht met het Evangelie d.m.v. cd's, het zingen van liedjes, voorlezen uit de kinderbijbel en verwerking met b.v. een kleurplaat. Er wordt een koffer o.i.d. ingericht met materialen waar de oppassers tijdens het oppassen gebruik van kunnen maken.
- De kerkenraad onderzoekt in het najaar van 2013 in samenwerking met de leiding van de crèche of de nieuwe methode HGJB-Opstap te gebruiken is binnen de oppasmomenten. Opstap is een nieuwe kinderwerkmethode specifiek voor kinderopspasdiensten binnen kerken.

Clubs basisschoolleeftijd

- De clubleiding zorgt voor een 2 jaarlijkse programma, waarbij de methode van de HGJB leidend is, zodat er een goede afstemming is en er geen onderwerpen dubbel behandeld worden. Tijdspad: winterseizoen 2013-2014
- De overgang van de ene naar de andere club is soms groot. De balans tussen Bijbelstudie en ontspanning is per club verschillend. De clubleiding stemt met elkaar af hoe ze invulling geven aan het clubuur. Dit wordt besproken in de een jeugdraadsvergadering in het najaar van 2013, waarbij de betrokken clubleiding aanwezig is.

Kind en Evangelie

De kerkenraad gaat in gesprek met de leiding van Kind en Evangelie over de volgende punten :

- Meerdere keren in de maand Kind en Evangelie organiseren
- Toerusting van de leiding over het onderwerp beeldend vertellen.
- De mogelijkheid om basiscatechese te geven voor de oudere kinderen tijdens Kind en Evangelie.
- De jongere kinderen maken gebruik van de methode "Opstap" van de HGJB
- De kinderen komen voordat de zegen uitgesproken wordt weer terug in de dienst.

Dit gesprek vindt plaats in het winterseizoen 2013-2014.

Pitstop en Crosspoint

- Meer structuur aanbrengen in de aan te bieden programma's in samenwerking met Crosspoint, zodat de jongeren in vier jaar alle onderwerpen uit de HGJB map Tienerwerk een keer behandelen. Overleg met de leiding van Crosspoint vindt plaats in het najaar van 2013.
- De aantal keren dat de jongelui aanwezig zijn per seizoen omhoog brengen. Dit kan bijvoorbeeld door ze actief te herinneren aan het komende clubuur, als ze er niet zijn te contacteren (bellen 'ik heb je gemist, toch niets aan de hand?'), de jongeren zich af te laten melden als ze niet kunnen, de jongeren actief in te zetten bij het plannen van activiteiten op een clubavond.
- De Pitstop leden lopen "stage" bij de jongere clubs om op deze manier de jeugdleden te laten proeven aan het geven van club. Dit onderwerp wordt besproken op een jeugdraadsvergadering in het najaar van 2013.

6.2 Kadering

De leiding van de clubs krijgen minimaal 1 keer per clubseizoen een vormingsavond van de HGJB aangeboden. Het is mogelijk om dit met omringende gemeente samen te organiseren. Dit vindt bij voorkeur plaats aan het begin van het winterseizoen.

6.3 Vanuit de kerkenraad

De kerkenraad wil het contact tussen de oudere en de jongere gemeenteleden graag vergroten. Dit kan bevordert worden door minimaal 1 keer per jaar een gezamenlijke preekbespreking en een gemeentedag aan het einde van het seizoen te organiseren.

6.4 Aanbeveling

De commissie die het jeugdbeleidsplan heeft geschreven wil de volgende aanbeveling aan de kerkenraad doen :

De commissie acht het noodzakelijk dat iedere clubleiding een VOG(verklaring omtrent goed gedrag) inlevert bij de kerkenraad. De kerkenraad betaald de kosten die hieraan verbonden zijn.

Ook acht zij het noodzakelijk dat de clubleiding de onderstaande gedragscode ondertekent. Redenen om zowel VOG als gedragscode in te voeren vindt u in de onderstaande documentatie van de Dienstenorganisatie van de PKN.

VOORSTEL INVOERING VOG en GEDRAGSCODE IN HET JEUGDWERK

ACHTERGROND

Veilig Jeugdwerk

Kinderen en jongeren vormen een kwetsbare groep en binnen JOP krijgt het Veilig Jeugdwerk daarom speciale aandacht. Al enige tijd wordt er samen met SMPR en de HGJB en in overleg met MOVISIE gezocht naar diverse middelen om het veilig jeugdwerk te stimuleren. Er zijn bijvoorbeeld omgangsregels opgesteld die plaatselijke gemeenten kunnen hanteren en er wordt gewerkt aan een meldprotocol voor de plaatselijke gemeente. Er is echter niet alleen aandacht voor de plaatselijke gemeente, maar ook voor de rol die de Dienstenorganisatie op zou moeten pakken in het kader van veilig jeugdwerk. Tegen deze achtergrond is dit voorstel ontstaan.

Waarom de VOG en gedragscode?

Eén van de manieren om veiligheid te verzekeren is een zorgvuldig aanstellingsbeleid waar de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) een belangrijk onderdeel van is. Met de VOG kan voorkomen worden dat personen die vervolgd zijn voor een zedendelict worden aangenomen voor een functie waarbij ze in contact komen met kinderen en jongeren. Het invoeren van de VOG is daarom een onderdeel geworden van het project Veilig Jeugdwerk.

Een tweede instrument is de gedragscode. De gedragscode speelt op diverse manieren een rol. Door de gedragscode kan bewustwording op gang worden gebracht en worden veronderstelde regels en grenzen expliciet gemaakt. De medewerker heeft zo een formeel houvast en kaders voor eigen gedrag binnen het jeugdwerk en voor dat van anderen. Dit biedt helderheid voor en bescherming van zowel medewerkers als andere betrokkenen en draagt bij aan de veiligheid van het jeugdwerk.

De gedragscode en de VOG zijn instrumenten die drempelverhogend werken ten aanzien van mensen die bewust of onbewust gelegenheden opzoeken waar ze met verkeerde bedoelingen in contact kunnen komen met kinderen. Het zijn ook middelen waarmee de bewustwording rond het thema seksueel misbruik op gang wordt gebracht. Het zijn middelen waarmee veiligheid en bescherming worden nagestreefd en waarmee de Protestantse Kerk kan uitstralen en onderstrepen een prettige en veilige plek te zijn voor kinderen en jongeren.

Wat is de VOG?

Bij een VOG-aanvraag gaat het ministerie van Justitie na of de aanvrager strafbare feiten heeft gepleegd die een risico vormen voor de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Er zijn diverse risicogebieden en screeningsprofielen waarop gecontroleerd kan worden. In geval van een VOG-aanvraag voor het jeugdwerk zal het gaan om een screeningsprofiel 'personen' waarin de bescherming van kwetsbare personen, zoals kinderen, tegen machtsmisbruik, zeden- en geweldsdelicten, chantage, verdovende middelen en diefstal centraal staat.

Wat is de gedragscode?

De gedragscode is een code waarin de kaders worden aangegeven waarbinnen jeugdwerkers en vrijwilligers het contact met jongeren vorm kunnen geven. In de gedragscode gaat het niet alleen om

gedrag dat strafbaar is op grond van de strafwetgeving, maar ook om het bredere terrein van gedrag dat als onwenselijk en grensoverschrijdend wordt beschouwd. De voorgestelde gedragscode van de Dienstenorganisatie is bijgevoegd.

VOORSTEL

Het dienstencentrum kan het veilig jeugdwerk stimuleren door de gedragscode en de VOG verplicht te stellen voor die medewerkers die in dienst zijn van het landelijk dienstencentrum en met jongeren werken, zowel betaalde krachten als vrijwilligers en stagiaires. Voorgesteld wordt

1. dat het dienstencentrum de VOG verplicht stelt voor alle werknemers in dienst van de organisatie die in hun functie structureel werkzaam zijn ten behoeve van het jeugdwerk en in samenhang met de VOG-aanvraag de werknemer de gedragscode laat ondertekenen, gelijktijdig met de arbeidsovereenkomst.
2. dat het dienstencentrum de VOG verplicht stelt voor alle vrijwilligers die vanuit de dienstenorganisatie op structurele basis werkzaam zijn in het Jeugdwerk en in samenhang met de VOG-aanvraag de vrijwilliger de gedragscode laat ondertekenen, gelijktijdig met de vrijwilligersovereenkomst.
3. dat het dienstencentrum de gedragscode laat ondertekenen door vrijwilligers en medewerkers die vanuit de dienstenorganisatie incidenteel worden ingezet bij activiteiten gericht op kinderen en/of jongeren waarbij sprake is van direct contact met kinderen en/of jongeren of waarbij men voor langere tijd in de omgeving van kinderen en/of jongeren werkzaamheden verricht.
4. dat voor functies waarbij dat van toepassing is, in de advertentietekst al wordt vermeld dat het kunnen overleggen van een VOG voorwaarde is voor aanstelling.
5. dat een VOG wordt overlegd voordat de arbeidsovereenkomst wordt opgestuurd.
6. dat de werkgever de kosten (leges a €30,05, september 2011) vergoedt wanneer de VOG wordt afgegeven. Wanneer de VOG niet wordt afgegeven, vergoedt de werkgever de kosten niet.
7. dat in de arbeidsvoorwaardenregeling en de werving- & selectieprocedure wordt opgenomen dat de werkgever voor vooraf bepaalde functies een VOG kan eisen.
8. dat in de arbeidsvoorwaardenregeling en de werving- & selectieprocedure wordt opgenomen dat de werkgever de werknemer kan vragen de gedragscode te ondertekenen.
9. dat zittend personeel (zowel betaald als onbetaald) een VOG aanvraagt en/of de gedragscode ondertekent wanneer voldaan is aan (één van) bovenstaande criteria.
10. dat wanneer zittend personeel waarvoor een VOG en/of gedragscode vereist is geen VOG kan of wil overleggen en/of gedragscode wil ondertekenen, de werkgever
  - o een gesprek aan zal gaan met de desbetreffende medewerker;
  - o op zoek zal gaan naar andere passende arbeid, indien het een medewerker betreft die in zijn functie direct contact heeft met jongeren en/of kinderen;
  - o een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd niet zal verlengen;

- een ontslagaanvraag kan doen als blijkt dat de feiten waarom geen VOG wordt afgegeven dusdanig ernstig zijn en verband houden met seksueel misbruik van kinderen en/of jongeren.

Inschatting van de jaarlijkse kosten

De aanvraag van een VOG kost op dit moment € 30,05. Een VOG zal met name aan de orde zijn bij functie binnen het programma Jeugdwerk Protestantse Kerk. De laatste jaren zijn daar gemiddeld ca. 15 nieuwe aanstellingen per jaar. Als we uitgaan van een enkele VOG-aanvraag buiten JOP zijn de kosten naar verwachting maximaal ca. € 600 (20x€30).

BEGELEIDENDE BRIEF BIJ

‘Gedragscode Veilig Jeugdwerk – Dienstenorganisatie Protestantse Kerk in Nederland’

Beste medewerker of vrijwilliger,

Hierbij ontvang je met het oog op je werk voor de Dienstenorganisatie de ‘Gedragscode Veilig Jeugdwerk’. In deze brief wordt uitgelegd waarom de gedragscode is opgesteld en waarom het nodig is dat je deze ondertekent.

De grenzen in het contact tussen medewerkers/vrijwilligers en kinderen/jongeren in het jeugdwerk zijn niet altijd eenduidig. Het ene kind wil even op schoot zitten als het troost zoekt, het andere kind heeft behoefte aan een aai over de bol en weer een ander kind vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Voor kinderen is nabijheid en lichamelijk contact een voorwaarde om zich te ontwikkelen. Hierover kunnen dus nooit precies grenzen worden afgesproken die voor alle kinderen en in alle situaties gelden. Maar er is wel één heel duidelijke grens en dat is de grens dat seksuele handelingen en contacten tussen (jong)volwassen medewerkers en kinderen waar we in ons (vrijwilligers)werk mee in contact komen absoluut ontoelaatbaar zijn.

In art. 249 van het Wetboek van Strafrecht staat: Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met *gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie*. Daarnaast is iedere vorm van seksuele toenadering met jeugdigen beneden de 16 jaar verboden (Wetboek van Strafrecht: artikel 244, 245, 247, 248a, 249). En het Afbeeldingen maken van seksuele gedragingen van iemand die nog geen 18 jaar is, is ook verboden (Wetboek van Strafrecht: artikel 240b).

Wat in de strafwetgeving verboden is, is natuurlijk ook niet toelaatbaar in het Jeugdwerk. Naast seksueel misbruik, zijn er ook andere seksueel grensoverschrijdende gedragingen of ongewenste omgangsvormen waarmee de waardigheid van het kind of de jongere in gedrang zou kunnen komen en die dus niet toelaatbaar zijn. De Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland vindt het belangrijk dat haar betaalde en onbetaalde medewerkers die werken met kinderen en jongeren in hun gedrag rekening houden met wat wenselijk en toelaatbaar is en zich bewust zijn van de kaders waarbinnen het jeugdwerk plaats kan vinden.

Daarom hebben wij als Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland voor al onze (vrijwillige) medewerkers die werkzaam zijn bij het Jeugdwerk Protestantse Kerk of vanuit een andere functie contact hebben met kinderen en/of jongeren een gedragscode opgesteld. Wanneer je

je inzet, als vrijwilliger, stagiair(e) of als betaalde kracht, vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en niet tegen de gedragscode in zult handelen.

Je kunt de gedragscode ondertekend inleveren bij de afdeling HRM. Het is belangrijk dat je dit doet vóór de afgesproken datum waarop je werkzaamheden zullen aanvangen.

Gedragscode Veilig Jeugdwerk - Dienstenorganisatie Protestantse Kerk in Nederland

De Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland vindt het belangrijk dat haar betaalde en onbetaalde medewerkers die werken met kinderen en jongeren in hun gedrag rekening houden met wat wenselijk en toelaatbaar is en zich bewust zijn van de kaders waarbinnen het jeugdwerk plaats kan vinden.

Daarom hebben wij als Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland voor al onze (vrijwillige) medewerkers die werkzaam zijn bij het Jeugdwerk Protestantse Kerk of vanuit een andere functie contact hebben met kinderen en/of jongeren een gedragscode opgesteld. Wanneer je je inzet, als vrijwilliger, stagiair(e) of als betaalde kracht, vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en niet tegen de gedragscode in zult handelen. Onder 'de medewerker' verstaan wij iedereen die vanuit een positie binnen de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland werkzaam is, dus niet alleen betaalde krachten maar ook onbetaalde krachten zoals vrijwilligers en stagiaires.

1. De medewerker zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen het kind/de jongere zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De medewerker onthoudt zich ervan het kind/de jongere te bejegenen op een wijze die het kind/de jongere in zijn waardigheid aantast.
3. De medewerker dringt niet verder door in het privéleven van het kind/de jongere dan functioneel noodzakelijk is.
4. De medewerker onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het kind/de jongere. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen medewerker en het kind/de jongere tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De medewerker mag het kind/de jongere niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
6. De medewerker zal tijdens trainingsdagen, kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met het kind/de jongere en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de kleedkamer of hotelkamer.
7. De medewerker heeft de plicht het kind/de jongere naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij het kind/de jongere is betrokken, wordt nageleefd.
8. Indien de medewerker gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik, is hij verplicht hiervan melding te maken bij het door de Dienstenorganisatie aangewezen centrale meldpunt.
9. De medewerker krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in de rede zijn.
10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de medewerker in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met het door de Dienstenorganisatie aangewezen centrale meldpunt.

Overtreding van deze code leidt tot de tucht- of klachtenprocedure en kan disciplinaire

maatregelen tot gevolg hebben. Wanneer een medewerker wordt verdacht van strafbare feiten van seksueel misbruik van kinderen of jongeren zal de Dienstenorganisatie politie/justitie inschakelen en een melding doen bij het SMPR (Interkerkelijk Samenwerkingsverband tegen Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties).

Schoonrewoerd, september 2013.

De kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Schoonrewoerd,

Ds. R.R. Eisinga, preses kerkenraad

Ouderling J.C. Meerkerk, scriba